

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócn
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njedźelske čopjeno

B. Budysčiny

1. junija 1930

Bauzen

Samotny redaktor farar Wjrgacž w Mořacžizach. — Čiškło a naklad Šmoleryjez knižničkejčejnje a knižarnje, šap. dr. i wobm. kul. w Budysčiny
Wukhadža kóždnu hobotu a płaczi šchwórczłětnje 108 šlotych pienježtow

Njedźela Graudi.

Ephes. 2, 4—10.

Čaž radosće, kotryž přichowdža naž wot jutrow hač
i k wjatkam, ma i džehněškej njedźeli k wój kónz. Graudi, to
je njedźela i hečkom: „Knježe, kłyš mój hłóž, hdyž ja wo-
lam, kmil ho nade mnu a wušklyš mje.“ To je modlešće
kłowo. Wěšće ku tež pobožni stareho kłuba ho i Bohu mo-
dlili a ho wušklyščenja troštowali, ale hačle wot teho ča-
ža, hdyž je Khrystuž po kwojim horještaczu a Božim špiczu
našch rěčnik pola Boha, móžemy jeho křoble a se wškej na-
džiju prokcyž, jako lube džeczi kwojeho lubeho nana. Tuž
prošmy na njedźeli Graudi Knjesa we wěry, so chynł nam
kwojateho Ducha, Ducha kwojatkow do našch wutrobow dacz,
kiž naž wuczi jeho kłowo šrošumicž, kiž přichinježe do naž no-
we žiwjenje a čžini naž hnady w Khrystužu přiches wěru džě-
lomnych. — Lubosć, kmilnosć, miłosć, hnada! Kajke kłowa,
kajka mój a kajke skutki! Japoschtol chze Epheskim wuklu
hnadu, kiž je jim špožčena, prawje přiched woczi stajicž. Přiches-
dewšchem jich dopomina na hubjeństwo, w kotrymž běchu, we
kotrymž ku wot naroda wšchitzy ludžo, so by potom Božu
kmiłnosć prawje jažnje wušklyšnył. Wšchitku kmiłnosć,
wšchitku hnadu Božu šapšchima w našchim tekicze Epheskim
přichowkajo: „S hnady šče wy šbožni ščžinjeni.“ Tole kłowo
płaczi tež nam. Wopominajmy nutrnje: „S h n a d y š c ž e
w y š b ó ž n i š c ž i n j e n i.“ Přichetož Boža hnada je naž
i poklecža hrěcha wumohła; Boža hnada nam dawa mój i no-
wemu žiwjenju.

Šbožnosć to je, ja čžimž žada čžłowjeska wutroba we

kwojich najkwojeczišchich hłubokoščach. Šchto mohło wažnišče
bnyč hač šbožnosć, Šchtož naž pucž i nej wuczi, naž naj-
wjetšče wuczi. Na praščenje wšchch praščenjom, na prašče-
nje čžłowjeskeje wutrobny a žiwjenja ja kwojeje dušče šbož-
nosću nam jenož ewangelij wěste, płacžite a jažne wotmoškwe-
nje dawa. Ewangelij ma kwoje mjeno: wjekeka powěšć, do-
telž nam přichowěda, kač budžemy šbožni. A kotre je wotmošk-
wjenje, kotrež nam da w našchim Božim kłowje? „Jako my
morwi běchmy w hrěchach, je naž Bóh i Khrystužom žiwnych
ščžinił. — Přichetož i hnady šče wy šbožni ščžinjeni přiches
wěru a to njeje wot waž: Boži dar to je; niz se škutkow, so
by ho nihto nješkwalil.“ S hnady šbožny! Wěšch ty, so to tač
wjele praji: Po prawom a po prawdoščzi njeshbožny! a čžeho-
dla? Dotelž ku morwy w hrěchach! — Hrěch dželi naž wot
Boha a i tym wot žiwjenja a wjedže naž do kmiłercže, do du-
chowneje kmiłercže, kotraž je dželenje dušče wot Boha. S njeje
přichindže čželna a wěčžna kmiłercž, wěčžne dželenje wot Boha,
jeli so ho nam njedostanje wumoženje i putow kmiłercže. Šchto
je tuto mordarštw dokonjač? Žeršchta kwoča a i nim šjedno-
čženy kamopašchny kwoč a našče čželko. Kač wjele mjes nami
tajkich je, kotrymž je jeho morjazny škutł se škaženjom bnyč.
Morwi we kwojich hrěchach, wotemrěčzi wšchemu, šchtož wu-
khadža i wěčžnosć, ku čži, kotřž ku ho Bohu žyle wotrjekli
abo tola nejku we wěrnym šjednocženštwje i Bohom. Morwi
we kwojich hrěchach ku bohaprěwzy, kotrychž je w našchim
čžažu tač wjele, kač lědom hdy přjedn. Morwi we kwojich
hrěchach ku ludžo kwočneho šmyšlenja, kiž šabudu pod wjeke-
lemi abo tež pod prózu a dželom žiwjenja tež ja kwoju nje-
kmiłertnu dušchu ho štaracž. Morwi we kwojich hrěchach ku,

Kiž řu bjes lubošće a džeja se řymnej wutrobu nimo někotrehu řhudeho Łazaruřa a njeřnaja wěrnejje řamaritřkeje lubošće. To je duchowna řmjercź. Njedyrbiř tež řu na Bořim řlowje řebje pruhowawřhi wuřnacź: řa řym morwy w řřechach? řdžeř pař duchowna řmjercź řnjeři, řam řane řbožo, řadyn mēr njeje. Řřhetož řjesřbořni nimaju mēr. Mřřł na řwja-teho a praweho Bořa w njeřjeřach rubi řim mēr. Kař bōřř wotucři řwēdomnje. řnēw Boři wiřa řař cžēmna mřōcžel nad řřēřřnym cžłowjeřu. Tehodla dže přhes wřřitřke ludy horze řadanje řa wumōženjom wot duchownejje a wēcņnejje řmjercźe, wot pořlecza řřēha. Bohu budź džař, řo je řmilny a řnadny Bōh řařke wumōženje řam w řhryřtuřu řeřuřu, nařřim řbōřniřu řhotowal. — řeniczy ř řhryřtuřom dořtanjem njeřjeři mēr, wēcņne řiwjenje, řbōřnořć. To praji nařře Boře řlowo: „Bōh, kiž je bohatty na řmilnořći, řwojeje wulkeje miłošće dla, ř řotreři wōn nař je lubowal, řako mř morwi bēhmy w řřechach, je nař ř řhryřtuřom řiwny řčiniř; tež je nař ř nim řbudžiř a řobu ř nim na njeřjeřke řadžiř w řhryřtuřu řeřuřu.“ Wulka je Boža lubošć ř nam, přhetož wōn je řama lubošć. Njewurjeknje wřřōka a řlubōka je jehō řmilnořć, přhetož je řwojeje řwjateje wřřřiny řo řhila ř nam, kiž leřimř we řwojej řrwi řako řabicři w řwēcze. Mōz-na a džiwy řčinjaza je jehō řnada; přhetož wōn mōže, řřtož řenje njeje řadyn cžłowjeř mřřłiř, řwojehō řenicžehō naro-džehō řyna do řwēta a na řřřiž dacź, řo by nař řrwarwy řřēh řahubjenn, řmjercź řabita, wēcņne řjednanje namařane bylo. ř řo by řuto wumōženje wobřucřiř, řbudži řeřuřa ř morwy a řadži jehō do njeřjeřkeje řařnořće. ř řeřuřo-wym řorjeřtacžom wot morwy a ř Bořim řpicžom řu wu-mōženje cžłowjeřřwa řařle prawje dořonjane. Řřhetož — o řařka řnada — Bōh je nař ř řhryřtuřom řiwny řčiniř. Mř bēhmy morwi w řřechach, ale Bōh je nař řiwny řčiniř ř řhryřtuřom w jehō řowarřřwe. Do řuteho řmjercři řodateho řwēta je řeřuř řhryřtuř wērne řiwjenje přřinjeřł; wōn je řiwjenje. řřtož jehō ř wēru řapřřimnje, řōn ma řiwjenje. Mř řmy dře cři řami, kiž nēhdy bēhmy, mamř dře na řebi řiřcže řadamowe řnamjo, ale řola dřiř, přhetož tež řhryřtuřowe řnamjo je řam nacřiřcžane. ř nim řmy řbudženi a na njeřjeřke řadženi w řhryřtuřu řeřuřu. řaj, wřřitřko řenož ř nim, we nim, ničō bjes njeho. Wōn je řam, kiž řmy řiřcže na řemi, mēřcžanřte prawo w njeřjeřach dař, řo njeřřimř, řdyž wopuřcžimř řōnu řemju, bjes domiřny. Wōn je řam, řunjež řam řemřřehō řař wjele řiřcže přřiwřiřuje, přhes řwojehō ducha njeřjeřku mřřł do wutroby dař, řo řadamř ř mozu, řřtož je řorjeřach, řo přřamř wēcņnořć, řdžeř Bōh řam řjewi bohattyřwo řwojeje řnadny we řwojej wulkej dobro-cze. řh, řař řařņje je řo řola Boža wulka lubošć a bohata řmilnořć nad řami wopōřařala. řařka wulka řnada řnjeřo-wa nucři řapořřtořa ř džařapōřnemu wuřnacžu: „Řřhetož ř řnadny řcže wř řbōřni řčiniřeni přhes wēru a řo njeje wot wař: Boři dar řo je, niž ře řřřřow, řo by řo ničř njeřřwa-liř.“ řaj, ř řnadny! řo Bōh nař wuřwoli řa řudōbja řwojeje řmilnořće, řa řo njeřcžeřře ničō w cžłowjeřu, přhetož wřřitřy řu morwi we řwojich řřēhach ř přřinarōdženna; řo Bōh nař řbōřny řčini přhes řhryřtuřa, řo njeřřanje nēřa-řeje řařřuřby dla, řotruž byhmy mēli, přhetož nimamř řa-neje, ale ř řemu bjesmjeřna a njeřowuřřlōžomna lubošć jehō nucři. ř řnadny řmy řbōřni řčiniřeni přhes wēru. — Wēra řapřřija řhryřtuřa a jehō řařřuřbu. řotajřim „wēř“ a niž „čřiř“ — praji ewangeliř. Wřřitřke wuřřby, kiž je cžłowjeř řebi wumřřłiř a wřřitřke wopacņne wuřřadowanja, ř řotrymři je Božu wuřřbu wōhidžiř, praji cžłowjeřej: cřiř a řy řudžēř řbōřny! Wopruj řwoje řiwjenje, řrowošć, řubō, abo: pořć

řo, abo: cřiř dobre řřřři a řy řřēhōw wōdacže dořtanjeřř. ř hubjeni řo wuřřerjo, řotřiž řadža řhōremu, řřtož njeřōže řwojeje řhōřōcže dla dořonjeř, řotřiž řawjedu ř winu wōbče-žehō wēricź, řo mōř řam řebje wumōž. Kař řyle řinař řē-cři ewangeliř: „Wēř!“ řenož jene wōřřanje řa řwoje wumō-ženje: řo řadwēlujeř řam na řebi, řo wōřař: Božo, budź mi řřēřniřkej řnadny! ř „ř řnadny řcže wř řbōřni řčiniřeni“. — řle řřto dřiřbiř wēricź? řapořřřtoř wotmōřwi: „Wēř do řnjeřa řeřom řhryřřa, dža řudžēř řbōřny.“ Wēricź řēřa přhede wřřēm: řnadu w ewangeliřu řam řodatu přřijimacź, řo řo řpuřřcžamř na řju a dowērimř, řo řudže Bōh řřřižō-waneho a řorjeřřanjenehō řhryřtuřa dla řam řnadny, řo řam wōda nařře řřēhi a nař wōřmje řorje do řwojeje řař-nořće. řjes řuteje wēř řana řbōřnořć. Wēra je řenicžki pucź ř řbōřnořći. Njeķmērnje wjele je řny, kiž řu w řutej řřřřa-pořnej wuřřbi je wō řbōřnořći ř řnadny, řotruž je řēřōmaziřa řařo na řjawne přřinjeřł, mēr dřiře, řbōřnořć namařali. ř derje řebi, řdyž řy řēž řy řutu wuřřbu ewangeliřa wō řna-dže we wēře přřijař. — řle njeřabudž: řičřō njeřōže ře-řuřej řnjeř řēřacź, řhiba přhes řwjateho Ducha. Tehodla ř najřnutřřowniřehō řhōnjenja a přhēřwēdcženna ř řēcžim artillom wuřřawamř: řo řami ře řwojehō řōřuma abo mořy njeřōžemř do řeřom řhryřřa, řwojehō řnjeřa, wēricź ani ř njemu přřinčź; ale řwjatty Duch je mje přhes ewangeliř po-wōřal, ře řwojimi darami řōřwēcřiř, w prawej wēře wu-řwjecřiř a řdžeržal. ř nařř řēřř praji: „Wēra njeje wot nař; Boři dar řo je.“ řař ma řo řnjeř ř nam ře řamej řnadu. řnada je, řřtož řam dawa: wumōženje na řřřiž, řnada je, řo mōžemř bracź, řřtož řam řa, řo dořtanjemř wēru řako řuku, ř řotreři dary řjerjemř.

řnada řēž je, řotraž dawa wēřiwemu mōž ř nowemu ři-wjenju. řřtož je wot Boha řař wulku řnadu dořřal, řōn dřiř-bi řēž Bohu řřuřicź a po jehō woli řiwny bęcź. „Řřhetož mř řmy jehō řřřř, řřwōřeni w řhryřtuřu řeřuřu ř dobrym řřřř-řam.“ řotruž w řpōcžatřu řwēř a we nim cžłowjeřa řřwōři, řōn je w řhryřtuřu řeřuřu nowe řřwōřenje řapōcžal. ře řwjatej řřcžēnizu, ř řupjelu nowehō narořa, řmy Boři řřřř, nowe řřwōřenje. Tehodla dřiřimř řēž w nowym řiwjenju řhōdžicź. řtare dřiři řabnye bęcź. Do řowarřřřwa řhryřtuřo-weho řiwjenja řmy řařcžēřjeni. Tehodla dřiři nařře řiwje-nje řēž řnamjo a podobnořć jehō řiwjenja bęcź. Řiřane řēři: „Wēra bjes řřřřow je morwa.“ „řōncže řa řwjecžēnjom, bjes řotreřōž řadyn řnjeřa wōhřadacź njeřbudže. řdžeř řo njeřa-mařa řobre řřřři, je cžłowjeř řodarmo wēřł, jehō wēra njeje prawa wēra byřa, Boža řnada nad nim a řēž jehō na-džiřa, řo řudže řbōřny, je řodarmo byřa. řē, mř njeřdřiřimř řo řenož Bořeje řnadny řřřřřowacź, ale dřiřimř w dobrých řřřřřach řhōdžicź. — řle řamōžemř řařke dobre řřřři řami ře řwojeje mořy dořonjeř, řē, řōřnamřřhi řwoju řřabōřć dřiři-mř wuřřnacź: Mōž nařřa dořņcź njeřōže, mř řmy ř njeř řara řřabi. řola řnada Boža je řam bliřko ř řomōzu: „Mř řmy Boři řřřř, řřwōřeni w řhryřtuřu řeřuřu ř dobrym řřřřřam.“ Wōn nař do řwojehō řnamja přhēřařņni, řo řēž mř mōžemř prajičź: „Niž řa řym řiwny, ale řhryřtuř je řiwny we mni.“ řař je wřřitřko řnada, řenož řnada. řh, řo by řēřł nařřehō řiwjenja byřo: řnada! a nařře řōřlōdnje řdyřņjenje we wu-mřcžu: řnada! řamjeř.

Evangelřy řarřři.

ř řnatym mēřřacžu Bieleřeld bē řōnž řapřeje řřōma-džene řlowne řařřupjeřřřwo řwjāřřow řhēřcžijāřřřř řar-řřřř řēřř řēřřēje. řu wuhōřowanje řu wōřřamřņjene ř „ewan-

gelskim ludowym dnjom“, na kotrymž so jich młoho wob-
dželi. Wjednik ewangeliskich staršich Barlina mějesche wul-
ku šwjedzeńsku rěč; w njej džiwašche na škutkowanje anti-
khrysta, kotryž so nětke pšchedewšchem w Ruškej jewi, kotrež
pať tež w Němškej šacžuwamy. Knježstwo Boha Knješa ma
šo powalicž, antikhryst ma knježicž! Kommunistiske dželo
a šacžuwanje namakašch kaž mjes młodžinu tať w škulach
tať w pišmje tať we wobrašach a hewak.

Šhto chzeja dozpicž? Našchcžuwacž lud pšchecžimo faj-
težkuli autoricže a t wuřmješchowanju křesćijanstwa a zyrk-
wje a t hanjenju Boha. Hižo stawaja šo nadběhi na Bože
domy a hižo kaža šo Bože šlužby. Šhto je nušne? Šhto
dyrbi šo štačž? So ewangeliske křesćijanstwo wotucži a šno-
wa wožiwi w šylnej žiwjej wěrje. Bolschewistiskej ideji dyr-
bi šo napšchecžimo štajičž šylnoicž křesćijanškeje wěry.

Džen šo škónčzi t tym, šo pšchijachu horliwe napomina-
nje a namotwjenje na zpyt ewangeliski lud, šo by šo dopom-
niť na drohe pokladny ewangeliskeje wěry.

Na tole pokašany byčž, je dobre runje nětke wokoło
jutrow. Maťe džecžzi šastupichu do škule. Staraja šo ewan-
gelizy staršchi wo to, šo šwoje roswucžowanje we nabožinje
doštawaju, Młodži konfirměrowani šu wustupili do žiwje-
nja. Staraja šo ewangelizy staršchi a dozpyła ewangelizy wo
to, šo šo tež dale wobtwjerdžuju we wěrje, šo šo džerža t Bo-
žemu domej a t nabožinje a šo hromadža te křutym ewan-
geliskim zpytkam? A „džen maczerje“ je nětke. To chze do-
pomnicž maczerje kaž dozpyła staršchiske domy na to, šo šu
prěnja wucžernja nabožiny a nětke w našchim cžachu ta naj-
wažnišcha. Škutkuja wone po tym,

Tuž dajmy šo wšchitzy šwolacž t tamnym namotwjenjom
ewangeliskeho dnja a mějmy šo po tym t wutrobu, je šlowom
a je škutkom.

Gjěšd žónšfeje młodžiny w Njeřwacžidle.

Nješapomnity nam lětny šwjedžen Šwjaska ewangelisko-
lutherskich młodnych holzow Budyškeho wotřeša w Njeřwa-
cžidle njedželu Rogate wostanje. Pucž wot dwórnišcžža po
wšy hacž t Božemu domej je t wěnzami, pletwami a młodny-
mi brěncžkami rjenje wupřicheny. Na wěži naž běla khorhoj
je šelenym křhižom štrawi. A Boži dom, do kotrehož pohla-
damy, je wot pilnych młodnych rukow nanajkřažnišcho wude-
bjeny. Hižo do 11 hodžin młode holzy špěwajo po wšy cžahnu.
Na kōlach a awtach šo jich pšchezo wjazny šeńdže. Wošebity
cžah pšchijědže. Šdnž šwjedženski cžah 3/41 hodžin wot dwór-
nišcžža do Božeho doma šo podawa, je jich na 600 cžerstwonych
młodnych holzow. Wěnzny a kwětki we wloškomaj, t cžerwjenny-
maj lizomaj a wješele we wocžomaj, wofšchewjazny napohlad!
Kóžde towaršstwo šwoju khorhojczku pšched šobu nježe. Šwonny
šawonja. Cžah do Božeho doma šastupi. Tež wožadnych je šo
bohata licžba šesčla. Boži dom je hacž do poslednjeho městna
napjelnjeny. Šawodny kěrlušč šaklinčzi. Byrgle, młode hlošny
a pošawny Křecžanškeho křora, wot tamneho knješa šararja
Rioty wodženy, Bohu móžnu křwalbu šanošcha. Wožadny t.
šarať Kapleť wotšarim **šlužbu wobštara**. Pšchedšynda šwjaska,
knjes šarať Herrmann-Póžkowšči, šhromadženym pšchimoťa:
„To je tón džen, kotryž tón Knjes cžiniť je. Tohodla šraduj-
my a wješelmy šo w nim.“ Žeho přědowanje šo t nutrymi
šlowami na wožadny wobrocžzi: „Šswjecžze prawje nje-
dželu!“ Pošawny šanošcha: „To je džen teho Knješa.“ Šsobu-
šlaw Njeřwacžidlskeho towaršstwa, knježna Šilža Wawritež,

je šwojim rjanym hloškom Šillerjomu „modlitwu“ šaspěwa.
„Te deum“, to je „Cže, Božo, křwalimy“ po Božim domje
šachumi. Požohnowanje, a přěni šwjedženski džěl je šo škón-
čzil. Cžah t Božeho doma wustupi. Pomnik padnjennyh won-
lach pšched durjemi šo t wěnzami pšchi, potom cžrjódny šo do
rijaneho parķa podadža, hđžež młode holzy pod šarymi šchto-
mami pšched šarym hrodom t pčacžkami wo wjetu špěwaju.
Njebo šo pokřmuri, tehodla šo wšchitko do wulkeje orangerije
noweho hrodu podawa, hđžež měšchcžanške towaršstwo rijane
ludowe reje a Njeřwacžidlske towaršstwo pod nawjedowanjom
wožadneje knjenje šaraťki hru: „Pšchetož dženša je njedžela,
a to šwješeli naž“ pokažeschtej. Nětke pať tež cželo šej wo-
šchewjenje žada. Kofej a tyťanz wo wšy šlodžitej. Ale wjele
křwile njeje. 1/25 hodžin šo hižo šažo šwjedženska žhroma-
džina šapocžnje, tež šažo w pšchepjelnjenym Božim domje, do-
teľž njeje na wulkej kubi knježeho hošcženza ša telko ludži
ruma dočž. Šsobuštaw Njeřwacžidlskeho towaršstwa, knježna
Gretla Wawritež šhromadženych we wjašanej rěčzi powita.
Wožadny knjes šarať jim „Witajcže do Njeřwacžidla!“ pšchi-
woťa a rěčzi wo wšchelakorej wješeľščzi a wo najšlubšchej,
kotraž je towaršstwa tu šwjedla: wo tej w Křhřtuštu. Potom
šekretarķa šwjaska, knježna Šichlercz t Drježdžan, Njeřwa-
cžidlskemu towarštwu rjanu wobras pjecz mudrych knježnow
pšchepoda a jo napomina, šo by štajnje pod heškom džěkaťo:
„Džimy temu Knješej napšchecž!“ Na to šo knjes šuperinten-
denta Šröhlich šłowa jima. We škřubokim pšchednošchu: „Nje-
džela, našch radoštny džen!“ wón nutrym pšchitomnym pokaže,
na šajke křašne wašchne šo móže džen teho Knješa šwjecžicž
na wšach a w měšcže, we šwójbje a w Božim domje. Že
šwěťke wofnjeshko w cžemnej šomorzy tydženja, t kotrehož
dušcha do Božeho wěčnošcže pohladuje. Tuž daj twojej dušchi
njedželu! Pšchedšynda towarštwow Budyškeho wotřeša šo
hišcže wšchem podžatuje, kiž šu pomhali šwjedžen tať rjenje
wuhotowacž. Knjes šarať Paul t Budyšchina na kōnzu šłowa
73. pšalma wožadže pšchimoťa: „To je moje wješeľe, šo šo
t Bohu mam a šwoju nadžiju štaju na teho Knješa, Knješa,
šo bych pšchipowědať wšchitke twoje šutki“ a modlitwu wo-
špěwa. Cžah je šo minyť. Rosmoťwa wodžerjom šo njemóže
wjazy wotměčž. Wošebity cžah na dwórnišcžžu hižo cžaka.
Špěwajo młode cžrjódny po wšy na njón křwataju. Ruzny t wo-
šow pšchezo šažo křwaju. Šoščo šo šažo domoj wrócža. Nowa
lubošč t šwjaskaj je do wutrobow šacžahnyťa. Njech tež šwěť
dželo ewangelisko-lutherskich towarštwow młodnych holzow ša
šměch ma, šwjedžen w rjanym Njeřwacžidle je šažo wěštoščž
w młodnych wutrobach pošylniť a wobtwjerdžil, šo šmy, hacž-
runjež šnano mať jenotliwe towaršstwo, tola wulke wójško
pšchesjene šmyšlenych šotrow, kiž šo nješanbuja ewangelija
wot Křhřsta. Wón našch je a my šmy jeho. To je našche
wješeľe!

Njedželska křoroščž.

Jedyn Žendželczan je nowu křoroščž namakať: „morbus
habaticus“, šerbiki: „njedželska křoroščž“. Tutu křoroščž
wopižuje wón tať: „Ta tať mjenowana njedželska křoroščž
je křoroščž, kiž wošebje křemšchhodžerjom nadpaduje. Na tu-
tych pšchindže njejabzy njedželu rano nadpad, wot kotrehož
šobotu wječžor najšklabšcheho šympton(a) nješacžuwachu.
Woni pšchewija přědny teho dobru nóz, je tež jim hišcže
derje pšchi šnědanju, ale potom, hđny je cžah, do Božeho do-
ma hičž, pšchindže nahle tón nadpad na nich a džerži jich tať
doľho hacž Boža šlužba nimo njeje. Potom cžuja šo trochu
wolóženi a pošylnja šo šažo pšchi došrym wobjedže. Po-

połdnju je jim zyle derje, móžeja so wutwodźowac, tež tofej sažo słodži a sabawjeja so i přeczelemi wo politizy a družich podendženjach. To džiwno na tutej thorošči je, so kóždu ras wustupi, hdyž je czaž do Božeho doma hič. W tydženju pacienta žanych wobczěžnosćow nima. —

A džiwno hišće tež je, so tuta thorošć runje tež tajkich ludži nadpadnje, kiž so na to powołaja, so so dobri kemisthodžerjo; spanje a apetit pak tuta thorošć nješaj.

Sacž so tuta strašna thorošć tež pola naš njeje rosšćerika? Wona nadpadnje jenotliwych a zylki. Gusto došč dołho njetraje, je zyla šwójba, haj zylki dom natynjenu, hdyž je jedyn w domje šhorik. Wožebje natynkowa je tuta

thorošć, hdyž nan abo macž na nju škorža, abo hojpodar a hojpoša, mjenje, hdyž ju někajki młodušyk ju i wonka domoj přichinjeje. A tak dom tak móže tuta thorošć tež zylki wječ haj zylki wožad a krajinu natynncž. Kaž epidemija so wona rosšćeri. Strašnišča pak je wona hišće, hdyž bywa chronika. Epidemije so šwjetšča po czažu sažo šhubja. Chronika thorošće so cžežto přichwinncž, wšcho jene hacž hdyž to jenotliwy thori abo zylki.

Najlěpšča pomoc je po starej šadže, so hladacž thorošće, so cže hacle njenadpadnje. A tu pomhaj wjetšča křiža dobreje mole a šašćčepjenje šwěry a někotre wokomiki nutrneje modlitwy.

Lutherowe šwjedženje na Koburgskim hrodze.

Přiched 400 lětami namaka dr. Měrczin Luther wučel a wukhow na Koburgskim hrodze, šluchazny šafstemu kurwjerchej. S přichiležnosću tuteho šwjedženja wopomnjenja wotměchu tam šobotu 17. meje a njedželu 18. meje lutheriske a zyrkwinšce šjednocženstwa wšchelaše šwjatocžnosće. Šofstawu dr. Luthera, do ščěny hroda šapušćěnu, šwjatocžwotluchu.

Š hory Athos.

Hora Athos w Grichiskej je i czaža wulkeje wóyny drje bóle šnata hacž předy. Na njej šydlu prawowěrní ruško-bolharšy mnišča. Woni tworja tam takrjez mały štat šami ša so. Šižo dlěje hacž 100 lět maja tam šwój šluchtr.

Tuczi mnišča šu so někto i wobškoržbu wobrocžili na Šwjatš Ludow. Škorža přecziwo grichiskej wšchnošči, kotraž je jim njedawno džěl jich ležownosćow bješe wšcheho prawa wšafa. Dožyla so na to wobczěžuja, šo Grichiska džěl a bóle pošaje wotpohlad, mnišchow i jich štareho šydlušćěža wuczišćecž.

Tole je šajimawe. Mamy tu šnamjenja czaža. Wone pošajuje tak družu zyrkwi přecziwného ducha. Přichetož jenož politiske drje tuto požadanje grichiskeje wšchnošće njeje, njech tež zyle wěšće tu politika šobu hraje. Šchtož šmy we pošlednich lětach i Grichiskeje šlyšeli, jewi nam moderneho ducha, kotryž niž i zyrkwi a i nabožinu, ale přecziwo zyrkwi a nabožine.

Šyrkej a štat.

Bibliju, kotraž budže po hacž šem wukhowaných rukopišach přichelozowazeho reformatora Luthera czišćčana, dže šjednocženštwo „Wartburgstiftung“ wudacž. To budže wošebity a šajimawy jubilejny pomnik wšchě 400lětných jubilejow reformazije, wožebje wěšo tež Augsburgšeho wěruwšnacža, kotrež je zyle na bibliju šačžene. Ale wšach došpofna biblija to njebudže, došelž wšchě Lutherowe rukopišy

wšachy nimamy. Něhdže 600 šopjenow abo 1200 štron je šdžeržaných. Mjes tutymy šu wožebje štawišnišce a pošetišce knihi Št. Testamenta.

Wšchelaše i bliska a šaloša.

— Wólby šu šažo tu! Nowy pošpyt, pošpšćenja wudošncž. Budžemy to? Wšcho, šchtož hacž dotal bě, praji: Ně, dołhož wšcho přichi štarym woštanje. A wono woštanje wšcho přichi štarym, byrnjež tež nowowólba byla a šnadž nowe partaje přichišće, dołhož so wšcho hojpodaršce a politiske žiwjenje njewobnowi i tym, šo so i duchom šchěšćijanšceje wěry přichwinje a napjelni; wšcho woštanje přichi štarym a bywa šnadž hišće šubješče, dołhož so tež politika a hojpodaršce žiwjenje nještaji pod rošbudženje a wjedništwo ewangelšceje šchěšćijanšceje wěry. Abó šchto dawa nam prawo, runje politiku a šjawnu žiwjenje džělčiz mot šraleštwo a knježštwo teho, kotryž je praji: „Mi je data wšchitka mōž w njebyšach a na šemi?“ Ničtōn, cžlowjek je šebi šo jenož přichišwojil, došelž so jemu tak tuta wěž šōž cžini. Přicheměny to a wono budže lěpje! Wěšo budže to nowe wojowanje, přichede wšchěm tež wojowanje je šobu šamym, došelž so cžlowjek nočže w tutym podcžišncž Jesuše. Ale ničšo zyle nowe. We Württembergškim šejmje šteji tuto nowe šchěšćijanšce šibanje hižo we rošbudnym wojowanju a w prošowanju wo nowe štejnišćčō a to pod mjenom „Christlich-sozialer Volksdienst“.

Šišťowanje. T. w B. ša Šwjatki. — R. w B. ša šwj. Trojizy.